
Dansk økologisk protein til danske husdyr (ØkoProtein)

Projektstart: 1. januar 2012

Projektafslutning: 31. december 2015

Projektet formål

Projektets formål er at bane vejen for en dansk produktion af økologisk proteinfoder af høj kvalitet til de økologiske husdyr. Projektet vil fremme økologisk vækst ved at øge indtjeningsmulighederne inden for dyrkning af bælgssæd, forarbejdning af proteinafgrøder samt salg af husdyrprodukter fra stald og mejeri.

Projektets resultater og forventede effekter

AP1: Projektets hjemmeside (www.økoprotein.dk) er oprettet.

AP2: Det har været et nedbørsrigt efterår med stort høstbesvær i forsøgene, som bl.a. har vist, at en tidligere såning kan bidrage til en tidligere modning og mindre vegetativ vækst. Det første års forsøg har ikke bidraget til at flere økologiske landmænd ønsker at dyrke lupiner i 2013. Anderledes forholder det sig med hestebønnerne. Her har forsøgene givet ny viden som vil blive anvendt af de økologiske landmænd i forhold til et øget dyrkningsareal i 2013. Markforsøgene fortsættes i 2013 og 14.

AP3: Analyserne af bl.a. ANF'er på forsøgshøsten fra 2012 har - pga. den meget sene høst - måttet udsættes til forår 2013. Til analyser for ANF'er (antinutrielle stoffer) samt forarbejdnings-batchkørsler er følgende hestebønnesorter valgt: Colombo, Fuego og Divine og som lupinsorter er valgt Iris og Azuro. Til fermenteringsprocessen skal der som tilskud bruges en stivelses- og sukkerkilde. Her har vi valgt triticalesorten Tulus samt økologisk rørsukker.

AP4: Kvægfordringsdemonstrationerne, der også blev forsinket pga. den sene høst, er startet i alle tre malkekvægbesætninger i uge 51. I to af besætningerne bliver varmebehandlede hestebønner sammenlignet med fodring med indkøbt kraftfoder/sojakage. I den tredje besætning fodres med pelleterede hestebønner. De endelige resultater for alle 3 besætninger forventes at foreligge i maj 2013.

Projektets aktiviteter

AP1: Der er i 2012 afholdt tre styregruppe- og et følgegruppemøde. Herudover kommer en række koordineringsmøder med de ansvarlige inden for arbejdsplanerne. Projektets hjemmeside er blevet etableret.

AP2: Der blev i foråret anlagt 15 forsøg og to demonstrationer: 6 forsøg med fem hestebønnesorter og to høsttider, 2 forsøg med to hestebønnesorter og to såmetoder, 5 forsøg med fem lupinsorter og to såtider, 2 forsøg med to lupinsorter og tre sådybder samt 2 screeninger af 21 alternative proteinafgrøder. Et forsøg med hestebønnesorter og høsttid blev kasseret på grund af for lavt plantetal, og to lupinforsøg blev ikke høstet forsøgsmæssigt på grund af de besværlige høstforhold. Øvrige forsøg blev gennemført som planlagt.

AP3: Den sene høst har forsinket analysearbejdet. Men, der er lavet aftaler med alle involverede parter som deltager i forarbejdningsprocesserne vedrørende leverancer, mængder, deadlines og specifikke analyser.

AP4: Der er igangsat fodringsdemonstrationer på tre økologiske malkekvægsbedrifter med behandlede hestebønner. I to besætninger sammenlignes fodring med varmebehandlede hestebønner med fodring med indkøbt kraftfoder/sojakage/rapskage, mens der i den tredje besætning sammenlignes mellem fodring med pelleterede hestebønner og fodring med crimpede lupiner. Planlægningen af fodringsdemonstrationerne hos slagtesvin og fjerkræ er i gang.

AP5: Der er i 2012 produceret tre stk. videoer, som alle kan ses på projektets hjemmeside. En international workshop planlagt til december 2012 med fokus på sorter og forædling er blevet flyttet til oktober 2013, da dette tidspunkt er bedre for forældre. Vi har kontakter til personer fra bl.a. Holland, Tyskland, Østrig, Sverige, Finland, Polen og Litauen.

Formidling og videndeling vedr. projektet

Hjemmeside:

- Hjemmesiden er fuldt kørende med adressen www.økoprotein.dk.

Videoer:

- Der er produceret tre videoer, som kan findes på projektets hjemmeside.

Artikler:

- Bertelsen, I. 2012. Hestebønner – en afgrøde med potentiale. LandbrugsInfo.
- Bertelsen, I. 2012. Markforsøg i ØkoProtein. LandbrugsInfo.
- Bertelsen, I. 2012. Smugkig på resultater fra de økologiske forsøg. LandbrugsInfo.
- Jørgensen, K.F. 2012. Hestebønner til malkekøer - flere muligheder for at forbedre proteinkvaliteten. Økologisk Nyhedsbrev, november.
- Nørfeldt, T.F. 2012. Bælgsæd til grise og høns: tre teknikker afprøves. LandbrugsInfo.
- Olsen, L.E. 2012. Bedre foderværdi i bælgsæd. LandbrugsInfo.

Markvandring:

- 12. juni. Fremvisning af ØkoProtein markforsøg v. Peter Mejnertsen ved bedriftsbesøg hos Laust Stenger arrangeret af Syddansk Kvæg (40-50 deltagere).
- 14. juni: Grovfoderekskursion med ca. 800 deltagere: Fremvisning af markdemonstrationer fra ØkoProtein v. Inger Bertelsen.
- 28. juni. Forsøgstur for forskere og økologikonsulenter (ca. 30 deltagere). Fremvisning af ØkoProtein demonstrationen "Screening af alternative proteinafgrøder" og forsøg med hestebønner og høsttid v. Peter Mejnertsen og Inger Bertelsen
- 19. juli: Erfagruppe for landmand om økologisk bælgsæd besøger ØkoProtein markdemonstrationer. v. Inger Bertelsen

Kongresser og møder:

- 20. december 2012 Præsentation af resultater af markforsøg på Forum for Økologi. V Inger Bertelsen

Avisomtaler/medier og interviews:

- Salling Avis 2. oktober 2012, 1. sektion, side 30, Danske dyr skal æde dansk foder
- Maskinbladet, 28. december 2012. Hestebønner som julegodter til køerne.
- VFL-nyheder 28. december 2012. Hestebønner er køernes konfekt
- 12. januar 2012: Interview til Radio Holstebro om ØkoProtein v. Peter Mejnertsen

Yderligere materiale og publikationer vedrørende projektet kan ses på:
<http://projektfinansiering.vfl.dk/Promilleafgiftsfonden/2012/Sider/default.aspx>

Projektansvarlig

Margrethe Askegaard, tlf. 8740 5445 / 5181 3355, mga@vfl.dk
